

„GIMNASTYKA BUZI I JĘZYKA”- PROGRAM WSPAMAGAJĄCY PRAWIDOWY ROZWÓJ MOWY DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Autor : LIDIA NITEK

Spis treści

Wstęp

Cele programu

Sposoby realizacji

- Ćwiczenia oddechowe i głosowe
- Ćwiczenia języka
- Ćwiczenia warg
- Ćwiczenia szczęki dolnej
- Ćwiczenia podniebienia miękkiego
- Ćwiczenia słuchowe
- Ćwiczenia słuchu fonematycznego
- Ćwiczenia słownikowe
- Ćwiczenia gramatyczne

Teksty do ćwiczeń w naśladowaniu głosów

Metody

Formy pracy

Środki dydaktyczne

Warunki realizacji programu

Przewidywane efekty

Sposoby ewaluacji programu

Literatura

WSTĘP

Przyswajanie przez dziecko mowy jest jednym z najważniejszych, a zarazem najbardziej zdumiewających osiągnięć rozwojowych. W okresie wczesnego dzieciństwa w ciągu niezwykle krótkiego czasu, w sposób naturalny dziecko opanowuje umiejętność posługiwania się językiem ojczystym. Dziecko 3-letnie rozpoczynające edukację przedszkolną posługuje się już dość sprawnie językiem i używa go w różnorodnych funkcjach, lecz jego mowa będzie, i powinna się zmieniać i doskonalić w dalszych latach jego życia.

Poziom rozwoju mowy u dziecka w danym momencie jest zależny od różnorodnych czynników. Do najważniejszych należą psychofizyczny rozwój dziecka oraz wpływ otoczenia. Rozwój mowy postępuje równolegle z rozwojem motoryki narządów artykulacyjnych. Mowa wytwarza się dzięki skoordynowanej aktywności narządu słuchu, muskulatury języka, warg, gardła, podniebienia, krtani i płuc.

Na podstawie obserwacji, rozmów, badań przesiewowych wymowy prowadzonych w przedszkolu, można stwierdzić, iż rozwój mowy u dzieci jest zróżnicowany i nie u wszystkich przebiega równomiernie.

Obserwuje się u dzieci nieprawidłowości dotyczące wymawiania wyrazów, ubogi zasób słów, opróżniony rozwój mowy, trudności w dłuższym budowaniu zdań, zaburzenia słuchu fonematycznego.

Do rozwoju i koordynacji poszczególnych części wchodzących w skład skomplikowanego narządu mowy potrzebny jest czas, a także aktywne ćwiczenia.

Okres przedszkolny to doskonały czas na doskonalenie mowy i kształtowania sprawności językowej.

Niniejszy program i proponowane w nim zabawy i ćwiczenia mają na celu usprawnianie narządów artykulacyjnych dzieci i rozbudzanie aktywności językowej.

CELE PROGRAMU

Program obejmuje realizację założeń wynikających z obowiązującej podstawy programowej wychowania przedszkolnego z zakresu następujących obszarów edukacyjnych:

Wspomaganie rozwoju mowy dzieci(3)

Kształtowania gotowości do nauki czytania i pisanie(14)

Głównym celem niniejszego programu jest:

- usprawnianie narządów artykulacyjnych i kształtowanie sprawności językowej dziecka w wieku przedszkolnym.

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- wykonuje ćwiczenia według instrukcji nauczyciela;
- nawiązuje kontakt wzrokowy z nauczycielem;
- usprawnia narządy artykulacyjne;
- doskonali mowę ukształtowaną;
- prawidłowo oddycha;
- dokonuje analizy i syntezy słuchowej;
- wyodrębnia słowa, wyrazy w zdaniach;
- układa zdania;
- poznaje nowe wyrazy i ich znaczenie;
- układa rymy;
- nazywa odgłosy i je naśladuje;
- recytuje z pamięci wiersze lub ich fragmenty.

SPOSOBY REALIZACJI

* Wybór i wykorzystywanie w codziennej pracy przedstawionych propozycji ćwiczeń i zabaw.

ĆWICZENIA ODDECHOWE I GŁOSOWE

- 1 .Głęboki wdech nosem , na wydechu wymawiać ‘’a’’ jak najdłużej na tym samym tonie .
- 2 . Głęboki wdech nosem, przy wydechu, słyszalnie dmuchać ustami.
- 3 .Głęboki wdech nosem, na wydechu wymawiać o , u ,e , y.

4. Głęboki wdech nosem , powietrze „do brzucha” , wydech ustami złożonymi w „dzióbek”
- 5 . Dmuchiwanie na kawałeczki styropianu , kłębki waty , piórka itp.
- 6 . Robienie baniek mydlanych .
7. Dmuchiwanie w wiatraczek z papieru , piłeczki pingpongowe.
- 8 . Dmuchiwanie przez słomkę .
9. Głęboki wdech nosem z równoczesnym podnoszeniem rąk do góry , a przy wydechu powolne opuszczanie rąk na dół.

ĆWICZENIA JĘZYKA

- 1 . Wysiwanie języka na zewnątrz i cofanie w głąb jamy ustnej . Język nie dotyka do warg .
- 2 . Wysiwanie języka na zewnątrz jamy ustnej w kształcie grotu (język zwężony i zaostroszony przód języka tworzy szpic).
- 3 . Wysiwny język w kształcie grotu wykonuje poziome ruchy wahadłowe.
- 4 . Lekko wysunięty język oparty na dolnej wardze układa się na przemian w kształcie grotu i łopatki.
- 5 . Wysiwny język wykonuje ruch kolisty wokół ust .
- 6 . Wysiwny język dotyka nosa.
7. Wysiwny język dotyka na zmianę, wargi dolnej i górnej.
- 8 . Język schowany w jamie ustnej oblizuje zęby w obu kierunkach . Usta zamknięte .
9. Język lekko wysunięty Oblizuje wargi naokoło , w obu kierunkach .
- 10 . Oblizywanie warg ze stopniowym zwiększaniem wielkości ich otwarcia .
- 11 . Wysiwanie języka do górnych i dolnych dziąseł na przemian . Szczęka dolna opuszczona .
- 12 . Przy otwartej jamie ustnej przód języka dotyka na przemian ostatnich zębów trzonowych po obu stronach szczęki dolnej i górnej .
- 13 . Dotykanie zaostroszonym przodem języka różnych punktów w jamie ustnej , poszczególnych górnych i dolnych zębów , dziąseł , podniebienia .
- 14 . Język wykonuje kuliste ruchy w jamie ustnej . Szczęka dolna opuszczona .
- 15 . Wykonywanie rulonika – język wysunięty , boki uniesione w linii środkowej , wzdłuż bruzdy języka zagłębienie .
- 16 . Wydmuchiwanie powietrza przez rulonik .
- 17 . Gwizdanie.
- 18 . Opuszczanie i unoszenie szczęki dolnej z jednocześnie przyciśniętym językiem do podniebienia twardego (przód języka dotyka podniebienia za dziąsłami) .

19 . Układ języka jak wyżej , szczęka opuszczona – nagłe odrywanie języka od podniebienia z charakterystycznym mlaskaniem .

ĆWICZENIA WARG

- 1 . Naprzemiennie artykułowanie głoski u –i.
- 2 . Zamknięte usta przesuwają naprzemiennie w lewą a potem w prawą stronę .
- 3 . Ssać wargę górną , a potem dolną .
- 4 . Nadymanie policzków , wargi zwarte .
- 5 . Nadymanie policzków i uwalnianie powietrza .
- 6 . Nadymanie policzków na zmianę lewego i prawego .
- 7 . Nadymanie policzków i zatrzymywanie powietrza w jamie ustnej około 4-5 sek. , a następnie oddychanie przez nos bez zmiany położenia warg i policzków .
- 8 . Wciąganie policzków do jamy ustnej . Wargi tworzą zajęczy pyszczek .
- 9 . Przy zaciśniętych zębach zwieranie i rozwieranie warg .
- 10 . Cmokanie przy dowolnym układzie warg .
- 11 . Górne siekacze oprzeć na wardze dolnej . Wdychać i wydychać powietrze przez szczelinę wargowo –zębową .
- 12 . Dolna szczęka przesuwa się do przodu i góry tak , że dolne siekacze dotykają spłaszczonej wargi górnej .
- 13 . Wargi wysuwają się do przodu , zaokrąglają i zwierają , następnie wykonują ruch w prawo i w lewo .
- 14 . Przy układzie warg jak w ćwiczeniu 13 , ruchy warg do góry i do dołu .
- 15 . Ruch kolisty wysuniętych , zaokrąglonych i zwartych warg .
- 16 . Ćwiczenia wibracji warg – parskanie .
- 17 . Zamykanie zębów i rozciąganie warg .
- 18 . Przy rozchylonych szczękach wciągać wargi do środka jamy ustnej .
- 19 . Zakładanie wargi górnej na dolną , na zmianę .
- 20 . Przesadna artykulacja głosek :a-i-o-e-u-y , a-i-e-u , a-e-u-au , a-o-i itp. .

ĆWICZENIA SZCZĘKI DOLNEJ

- 1 . Kilkakrotne opuszczanie i unoszenie szczęki dolnej .
- 2 . Przesuwanie dolnej szczęki w lewą i prawą stronę .
- 3 . Ruchy żucia z równoczesnymi ruchami warg i policzków . Usta zamknięte .
- 4 . Chwytywanie dolnymi zębami górnej wargi .
- 5 . Podsuwanie dolnej wargi pod górne zęby .

ĆWICZENIA PODNIEBIENIA MIĘKKIEGO

- 1 . Powolne, swobodnie wdychanie i wydychanie powietrza przez nos przy zamkniętych ustach (powtórzyć ćwiczenie z jedną dziurką nosa zaciśniętą) .

- 2 . Wykonywanie głębokiego wdechu przez nos i wydechu przez otwarte szeroko usta ; przy wydechu zacisnąć nos .
- 4 . Ziewanie . Poleca się wykonać wdech naśladowujący ziewanie a więc ustami szeroko otwartymi (wydech z wymawianiem samogłoski głośno lub szeptem) .
- 5 . Wymawianie krótko samogłoski przy szeroko otwartych ustach .
- 6 . Gwizdanie . Początkowo z zatkanym nosem , później bez zaciskania nosa .
- 7 . Wciąganie policzków do wewnątrz jamy ustnej , a następnie rozluźnianie ich.
- 8 . Wypowiadanie sylaby z głoską p na końcu przedłużając zwarcie wargowe , na ap , op , up , ep , yp , ip .
- 9 . Wypowiadanie sylaby ze spółgłoską p na początku : pa , po , pe , py .

ĆWICZENIA SŁUCHOWE

- 1 . Rozpoznawanie głosów wydawanych przez znane zwierzęta – nazywanie zwierząt (naśladowanie głosów)
- 2 . Rozpoznawanie odgłosów wydawanych przez znane pojazdy .
- 3 . Wsłuchiwanie się w odgłosy dochodzące z otoczenia (nazywanie ich lub czynności powodujących ich powstawanie) .
- 4 . Określanie odległości miejsca z którego dochodzi głos .
- 5 . Rozpoznawanie przy zasłoniętym źródle dźwięku odgłosów znanych instrumentów perkusyjnych oraz odtwarzanie usłyszanego rytmu .
- 6 . Rozpoznawanie rodzaju dźwięków i przeliczanie liczby odgłosów (uderzeń) oraz odtwarzanie tej liczby za pomocą umownych znaków : kółek , klocek itp.
- 7 . Rozpoznawanie i nazywanie (przy zasłoniętym źródle dźwięku) odgłosów celowo wytworzonych (uprzednio zademonstrowanych) , powstających przy zetknięciu się ze sobą dwóch powierzchni przedmiotów wykonanych z różnych lub takich samych materiałów .
- 8 . Zmienianie tonu głosu , czyli wysokości jego brzmienia oraz wyrażanie tonem głosu różnych stanów uczuciowych .
- 9 . Słuchowe odróżnianie wymowy prawidłowej od nieprawidłowej – nauczycielka wypowiada wyraz w dwóch wersjach , np. szalik-salik , czapka-capka – dziecko mówi , który wyraz jest wypowiedziany poprawnie .
- 10 . Zabawa słuchowa „Zgadnij , kto to powiedział”
- 11 . Powtarzanie słów za nauczycielem zawierających głoskę trudną (z przesadną artykulacją) .
- 12 . Rozwiązywanie zagadek muzycznych :
 - a) rozpoznawanie piosenki po melodii nuconej przez nauczycielkę lub granej na instrumencie ,
 - b) rozpoznawanie piosenki po rytmie wyklaskiwanym lub granym na instrumencie perkusyjnym ,

c) słuchanie śpiewu i utworów instrumentalnych – rozpoznawanie głosów grających instrumentów , zauważanie zmiany tempa , dynamiki , nastroju i charakteru utworu .

ĆWICZENIA SŁUCHU FONEMATYCZNEGO

- 1 . Nauczyciel wymawia wyrazy z głoską sz i s . Jeżeli dzieci usłyszą wyraz z głoską sz potrząsają grzechotką , jeżeli z głoską s – siedzą spokojnie (sól , szafa , sobota , szyba , szyna, sen , szelki , szuflada) .
- 2 . Nauczyciel wymawia wyrazy z głoską ż i z . Jeżeli dzieci usłyszą wyraz z głoską ż – klaszczą w ręce , jeżeli z z siedzą spokojnie (zamek , żaba , zdrowie , żyrafa , żona , zero , żłobek , żmija , zapałki , zdanie , rzeka) .
- 3 . Dzieci klaszczą wtedy gdy słyszą głoskę cz (czekolada , czapka , cebula , córka , czajnik , cyrk , czubek , cement , człowiek , czapka , czajka) .
- 4 . Dzieci szeleszczą kartką papieru wtedy , gdy słyszą głoskę – sz (szafa , sanki , maszyna , żaba , szyba , sanki , sowa , lampa) .
- 5 . Nauczyciel wymawia wyrazy prawidłowo i źle . Gdy nauczyciel wymawia wyraz źle dzieci tupią (żaba , szkoła , becзка , kasztany maszyna safa , selki , sowa , sen) .
- 6 . Polecamy dziecku wyszukać na obrazku przedmioty , które w swych nazwach zawierają daną głoskę np. s , g , b , d , itd.
- 7 . Nauczyciel wymawia różne sylaby np. ba , da , ga , sza , sa , za , czo , wa . Dzieci podnoszą do góry rękę , gdy słyszą sylabę wa .
- 8 . Synteza słuchowa wyrazów wypowiedzianych przez nauczyciela głoskami . Zgadnij co powiedziałam ?
- 9 . Dobieranie obrazków , których nazwy rozpoczynają się tą samą głoską .
- 10 . Tworzenie ” pociągu głoskowego ” (układanie np. obrazków) według zasady , że nazwa następnego obrazka rozpoczyna się taką głoską , którą kończy się nazwa poprzedniego obrazka .
- 11 . Reagowanie umownym sygnałem na wskazaną przez nauczycielkę głoskę .
- 12 . Analiza słuchowa (ćwiczenia w wyodrębnianiu głosek w nagłosie , śródgłosie , wygłosie) i synteza .
- 13 . Liczenie słów w zdaniu . Układanie wzoru z kartoników .

ĆWICZENIA SŁOWNIKOWE

1. „Zabawy z rymem” – do podanego słowa dobrać inne rymujące się z nim np. kwiatek-statek , pogoda - jagoda –wygoda , moda –woda itp.

2 . „Układanie rymowanych wierszyków”

Lata osa koło ...
Leci muszka koło...
Ciele , co językiem...
Owoce spadają , dzieci je ...
Tata maluje , mama...
Sowa to mądra...
Przyszła koza do...
Rosną na łące kwiaty...

3 . ”Kończenie rymowanych zdań”

Ten kwiatek nazywa się (bratek).
Słoneczko świeci, cieszą się (dzieci).
Liście malowane pod drzewami(rozsypane).
Mała Ania nie jadła dzisiaj (śniadania).
Niebieski słonik trzyma w ręku (balonik).
Wlazł kotek na (płotek).
Malutki kotek skacze przez (płotek).
Zrobimy koło będzie (wesoło).
Koło choinki stoją trzy (dziewczynki).
Kwitną na łące kwiatki (pachnące).
Abecadło z pieca (spadło).

4 . ”Jakie odgłosy wydają te zwierzęta ?”

Koń (rzy).
Pies (szczeka).
Kot (miauczy).
Kogut (pieje).
Baran (beczy).
Kaczka (kwacze).
Kura (gdacze).
Wrona (kracze).
Krowa (ryczy).
Sowa (pucha).
Kukułka (kuka).

5 . Dobieranie w pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym

Zimny – ciepły
Wesoły – smutny
Wysoki – niski
Ładny – brzydki

6 . Rozwiązywanie zagadek słownych o znanych

przedmiotach i zjawiskach

7 . Tworzenie zbiorów przedmiotów w oparciu o pojęcia ogólne (nadrzędne)

Pojazdy – samolot , statek , rakieta , rower , samochód ...

8 . Pamięciowe opanowywanie treści wierszy i piosenek .

ĆWICZENIA GRAMATYCZNE

1 . Liczenie (słów , wyrazów) w zdaniach – układanie cegiełek , porównywanie które zdania są długie (najdłuższe) , które krótkie (najkrótsze) .

2 . Próby wymyślania przez dzieci prostych zdań na podstawie rozdanych ilustracji – wspólne przeliczanie słów w zdaniach .

3 . Zabawa w budowanie wyrazów . Nauczyciel mówi :

Krasno..., sło..., trak..., zda..., tram...Co dodasz ?

4 . Teatrzyk kukiełkowy , w którym postaci mówią dziwnie , monotonie , wypowiadają każde słowo oddzielnie .

Rozmowa z dziećmi na temat tego , co zrozumiały z rozmów bohaterów teatrzyku . Próby podobnych dialogów , np . nauczyciel – dziecko .

5 . Zabawa w kosmitów – wybieramy dzieci , które będą improwizowały spotkanie kosmity z Ziemianinem . Kosmita mówi dziwnym językiem . Scenkę nagradzamy brawami .

6 . ‘Słowa rzeczy ‘- rozdanie dzieciom obrazków , na których są różne przedmioty , postaci . Oglądanie wspólnie z dziećmi , nazywanie .

Uświadomienie dzieciom , że to wszystko można nazwać słowa – rzeczy .

Polecenie nauczyciela : Teraz każde dziecko ułoży zdanie związane z przedmiotem na obrazku.

* Wykorzystywanie w codziennej pracy tekstów literackich do prowadzenia ćwiczeń w naśladowaniu głosów i dźwięków.

TEKSTY LITERACKIE DO PROWADZENIA ĆWICZEŃ W NAŚLADOWANIU GŁOSÓW

CO KOTEK MIAŁ – Maria Kownacka

Mały Jasio kotka
przy kominku spotkał .
Uklonił się kapeluszem
- porozmawiać z kotkiem muszę :
- Miał kotek siostrę ?
- Miau !...
- Miał kotek pazurki ostre ?
- Miau !...

- Miał kotek mamę i tatę ?
- Miau !...
- Miał kotek na grzbiecie łatę ?
- Miau !...
I tak sobie przed kominem
rozmawiali przez godzinę !

DZIWNE ROZMOWY- Anna Aleksandrowicz

W chlewiku mieszka świnka
i trąca ryjkiem drzwi .
Gdy niosą jej jedzenie ,
To ona : „ Kwi , kwi , kwi !”
Opodał chodzi kaczka ,
co krzywe nóżki ma .
Ja mówię jej „ Dzień dobry ”
A ona : „ Kwa , kwa , kwa !”
Na drzewie siedzi wrona ,
od rana trochę zła .
Gdy pytam jak : „ jak się miewasz ?”
To ona : „ Kra , kra , kra !”
Przed budą trzy szczeniaczki
Podnoszą straszny gwałt .
Ja mówię : Cicho pieski!
A one : „ Hau , hau , hau!

POWITANIE DNIA

Promyk słońca wpadł do kurnika . Kury jeszcze spały .
Kogut otworzył jedno oko , ale szybko je zamknął . Uparty
promyk świecił coraz mocniej . Zbudził śpiocha koguta .
Kogut rozprostował skrzydła i zapiał głośno (a jak ?) . Kury
zbudziły się i wołały (jak ?) . Przez otwarte okno wyskoczył
kogut na podwórko , a za nim kury . Burek też się obudził ,
zaszcekał , jakby chciał wszystkim oznajmić , że on tu jest
gospodarzem . Wszedł też kot ze swojej kryjówki . Już
krowy porykują i konie parszczą . Czy umiesz naśladować te
wszystkie głosy ? .

LECI ... LECI ... Janina Porazińska

Leci , leci pszczoła
do Wojtaszka czoła ...
(bzem , bzem , bzem)

Wojtek śpi .

Leci , leci osa
do Wojtaszka nosa ...
(bзом , bзом , bзом)

Wojtek śpi .

Leci , leci , mucha
do Wojtaszka ucha ...
(bzym , bzym , bzym)

Wojtek śpi

Leci bąk tłusciutki
do Wojtaszka bródki ...
(bzum , bzum , bzum)

- A tuś mi !

DLACZEGO ? Walentyn Bierestow

Weszła kwoka do mieszkania

Kok- kodak!

Narobiła zamieszania

Kok- kodak !

A kurczęta – jak to one – wprost do drzwi

biegną , każde w inną stronę .

Pi , pi , pi !

A sio ! A sio ! , na podwórko !

Tam najlepiej biegać kurkom .

Ryczy byczek po byczemu :

Mu – u – u !

Chcę na łąkę . Mnie samemu

smutno tu !

Dom jest dobry dla ludzi

W domu byczek się nudzi .

Tu za ciasno dla byka .

Chcę na łące pobrykać !

Mu – u – u !

CO SŁYCHAĆ NA WSI ! Wanda chotomska

Co słyszeć ? Zależy – gdzie .
Na łące słyszeć : kle , kle !
Na stawie – kwa – kwa !
Na polu : kraaa!
Przed kurnikiem : - Kukuryku !
- Ko- ko-ko-ko-ko !- w kurniku .
Koło budy słyszeć : Hau...
A na progu – Miau !
A co słyszeć w domu ,
nie powiem nikomu .

LEŚNE GŁOSY

Zmęczone bieganiem po lesie dzieci przysiadły na polance .
- Zabawimy się w naśladowanie głosów leśnych . I
zgadywanie czyj to głos !
- Ja pierwsza! – zawołała Ela
i zakukała: - Ku- ku ! Ku-ku!
- Kukułka! E , to za łatwe !
- Puk , puk , puk !- zastukał
w drzewo Marek .
- Dziecioł !
-Albo kowalik !
-Bzz... bz...- zabrzęczała cienko Joasia .
- Pszczoła zgadł po chwili namysłu Marek .
- A nie , bo pszczoła bzyka grubiej , a ja cienko bz...
- powtórzyła jeszcze raz Joasia .

- Co to może być ? Nie trzmiel , bo trzmiel buczy jeszcze
grubiej niż pszczoła . Ach , już wiem! Komar !
-Zgadłeś , a ja już myślałam , że będziesz musiał dać fant .
- A kto się tak krzykliwie śmieje: Cha – cha – cha – cha !-
roześmiała się Ela .

SPRYTNE GĘSI

Nocą , gdy zapadł już gęsty zmrok , zakradł się lis do kurnika . A tam – gęsi ! Białe i tłuste ...

- Zjem je sobie – myśli lis

i kłapie zębami . Obudziły się gąski . Zobaczyły rozbójnika . Złękły się ! Co robić ?

Aż jedna najstarsza , powiada :

-Trudno . Jak już nas musisz zjeść – to jedz . Pozwól nam tylko przedtem zaśpiewać naszą gęsią piosenkę . Króciutka . Ot taką – gę , gę , gę , gę .

- Zaśpiewajcie – powiada lis łaskawie . Usiadł naprzeciwko . Kręci nosem . Oblizuje się od ucha do ucha .

Więc najstarsza gęś zaczyna nieśmiało : gę , gę , gę , gę...

A za nią druga : gę , gę , gę , gę ...

Za drugą trzecia : gę , gę , gę ... Za trzecią czwarta : gę , gę , gę ... A potem już wszystkie razem : gę , gę , gę , gę , gę , gę , gę , gę... Usłyszał to gęganie Burek . Obudził gospodynię i biegną pędem w stronę kurnika . A tam ...Wyobrażacie sobie , jak ten lis umykał ?

Aż się za nim śnieg kurzył !

„ILE GŁOSÓW W LESIE " Hanna Zdzitowiecka

Gdy się wsłuchasz w leśną ciszę,
Tysiąc głosów możesz słyszeć:

śpiewa wilga, komar bzyka,
świerszczykowa gra muzyka,
strumień nuci swą piosenkę,
złota pszczoła leci z brzękiem,
szumią drzewa, dzięcioł stuka,
kukułeczka w gąszczu kuka.

Bąk kosmaty huczy basem,
mała żabka skrzeknie czasem,
stuk! - O ziemię szyszka stuknie,
trzaśnie głucho gałąź sucha.
Tysiąc głosów w lesie słyszy,
kto uważnie umie słuchać.

METODY

- podające
- obserwacja
- ćwiczenia praktyczne
- zabawa

FORMY PRACY

- zbiorowa
- zespołowa
- indywidualna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Do prawidłowej realizacji przedstawionego programu przydatne będą następujące środki dydaktyczne:

- lusterka;
- kłębki waty;
- piórka;
- wiatraczki z papieru;
- kartoniki z literkami;
- piłeczki pingpongowe;
- słomki;
- sprzęt do robienia baniek mydlanych;
- płyty z nagranyymi odgłosami zwierząt, pojazdów, czynności, zjawisk atmosferycznych;
- instrumenty;
- obrazki przedstawiające przedmioty, zjawiska, postaci;
- kukielki;
- kartoniki z literami;
- kartoniki do przeliczania.

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Program „Gimnastyka buzi i języka” jest otwarty i przeznaczony dla nauczycieli wychowania przedszkolnego. Proponowane ćwiczenia i zabawy można wplatać w zajęcia lub stosować w dowolnym, dla nauczyciela czasie, dostosowywać je do wieku dzieci i realizowanej tematyki. Realizacja programu nie wymaga dużych nakładów finansowych. Zazwyczaj wszystkie z proponowanych pomocy dydaktycznych znajdują się na wyposażeniu każdego przedszkola. Wskazane jest aby ćwiczenia i zabawy wynikające z programu stosować systematycznie, w pogodnej atmosferze opartej na wzajemnym

szacunku i zaufaniu.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

Oczekuję, że stosowanie ćwiczeń i zabaw prowadzonych w ramach realizacji programu „Gimnastyka buzi i języka” będzie wspomagało prawidłowy rozwój mowy dzieci. Pomoże dzieciom usprawnić narządy artykulacyjne, rozbudzi aktywność językową

SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU

Do ewaluacji programu posłużą:

- obserwacja zaangażowania i zachowań dzieci;
- rozmowa z dziećmi, rodzicami i logopedą;
- analiza osiągnięć dzieci na podstawie obserwacji i przeprowadzonych badań dotyczących wymowy dzieci i gotowości szkolnej.

LITERATURA:

„Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego” 2008.

M. Kwaśniewska, W. Żaba- Żabińska „Nasze przedszkole”- program edukacji przeszklonej wspomagający rozwój aktywności dzieci” 2009.

G. Demel „Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola” Warszawa 1996.

E. Chmielewska „Zabawy logopedyczne i nie tylko- poradnik dla nauczycieli i rodziców” Kielce 1997.

M. Przetacznik- Gierowska, G. Makieło- Jarża „Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego” Warszawa 1992.

I. Styczek „Logopedia” Warszawa 1981.

B. Rocławski „Słuch fonemowy i fonetyczny” Gdańsk 1991.

